

TECLYN ASESU EFFAITH INTEGREDIG (AEI)

Manylion y Cynnig

Teitl y Polisi / Cynnig / Menter	
Cynnydd arfaethedig Ffioedd a Thaliadau i ddod i rym ar 1 Ebrill 2024 fel rhan o broses gosod cyllideb 2024/25.	
Maes Gwasanaeth	Enw'r swyddog sy'n cwblhau'r AEI
Pob Gwasanaeth	Grŵp Arweiniol
Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Cyfarwyddwr Strategol
Duncan Hall	Barry Rees
Rhowch ddisgrifiad cryno o bwrpas y cynnig	
Cynnydd arfaethedig Ffioedd a Thaliadau fel rhan o broses gosod cyllideb y Cyngor 2024/25. Bydd y Ffioedd a Thaliadau diwygiedig yn cyfrannu tuag at ddarparu cyllideb gytbwys gan y Cyngor ac mae'n unol â Pholisi Rheoli Incwm ac Adennill Costau Gwasanaeth y Cyngor lle mae disgwyl i wasanaethau anelu at adennill costau llawn lle bynnag y bo modd.	
Ar bwy fydd y cynnig hwn yn effeithio'n uniongyrchol? AWGRYM	
Mae Ffioedd a Thaliadau'r Cyngor yn cwmpasu ystod eang o wasanaethau y mae'n eu darparu felly bydd y cynnydd yn effeithio i raddau ar y cyhoedd yn gyffredinol.	
A yw'r rhai y bydd y cynnig yn effeithio arnynt wedi cael cyfle i wneud sylwadau arno?	
Na. Fodd bynnag, mae'r cynigion wedi'u hystyried gan y pwyllgorau Craffu'r Cyllideb perthnasol.	

Rheoli Fersiynau

Dylid defnyddio'r AEI yn ystod camau cyntaf y broses benderfynu, ac yna dylid ei fireinio drwy gydol y broses benderfynu. Mae'n bwysig cadw cofnod o'r broses hon fel y gallwn ddangos sut yr ydym wedi ystyried a chynnwys ystyriaethau o ran datblygu cynaliadwy, y Gymraeg a chydaddoldeb lle bynnag y bo modd.

Rhif y Fersiwn	Awdur	Cam yn y broses benderfynu <u>AWGRYM</u>	Dyddiad yr Ystyriwyd	Disgrifiad o unrhyw newidiadau a wnaed <u>AWGRYM</u>
1.0	Mark Bridges	Cabinet	20/02/24	AMH

Amcanion Llesiant Corfforaethol y Cyngor

Pa un o Amcanion Llesiant Corfforaethol y Cyngor y mae'r cynnig hwn yn mynd i'r afael ag ef a sut? Cliciwch yma i ddarllen crynodeb o'n [Strategaeth Gorfforaethol 2022-27](#)

Hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth	Nid yw'r cynigion o reidrwydd yn mynd i'r afael ag Amcanion Llesiant Corfforaethol penodol, ond mae adennill costau drwy Ffioedd a Thaliadau yn cyfrannu at allu'r Cyngor i llunio cyllideb gytbwys a thrwy hynny allu cynnig gwasanaethau cynaliadwy wrth fynd yn ei flaen. Mae hyn yn ei dro yn ategu holl amcanion y Cyngor.
Creu cymunedau gofalgwr ac iach	Gweler uchod
Darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi i bobl o bob oed ddysgu	Gweler uchod
Creu cymunedau cynaliadwy sy'n fwy gwyrdd ac sydd wedi'u cysylltu'n dda â'i gilydd	Gweler uchod

Nod Llesiant Cenedlaethol: Cymru Lewyrchus

Cymdeithas arloesol, gynhyrchiol a charbon isel lle mae gan bawb waith addas a lle nad oes tloidi.

Cliciwch [yma](#) am wybodaeth am Gymru lewyrchus.

Ydy'r cynnig yn cyfrannu at y nod hwn? Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol. (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Cyllideb Gytbwys / Gwasanaethau Cynaliadwy

Mae newidiadau i ffioedd a thaliadau yn caniatáu i'r Cyngor barhau i ddarparu llawer o'r gwasanaethau y mae'n eu cynnig, sy'n cyfrannu at sir/gwlad lewyrchus, drwy ganiatáu i'r Cyngor osod cyllideb gytbwys. Heb adennill costau byddai llawer o'r gwasanaethau yn anghynaliadwy gyda'r adnoddau presennol ac o bosibl gallent ddod i ben.

Mae cydbwysu rhwng y gallu i ddarparu gwasanaethau gyda'r cyfyngiadau ar adnoddau cyfredol i'r gwasanaeth, a pheidio â gwneud y gwasanaeth mor ddrud fel ei fod yn anfforddiadwy i breswylwyr, yn un anodd.

Positif

Parcio

Gall cynnydd mewn taliadau parcio ceir annog mwy o ddefnydd o ddulliau trafniadaeth amgen gan gynnwys trafniadaeth gyhoeddus a allai gyfrannu at leihau allyriadau carbon yn y sir. Mae'r defnydd o feysydd parcio yn gwbl ddewisol.

Negyddol

Parcio

Ar y llaw arall, gall cynyddu'r taliadau parcio gael effaith negyddol ar ymweliadau â chanolfannau masnach yn y sir a allai niweidio busnesau presennol a'r posibiladau ar gyfer creu busnesau newydd, er mae astudiaethau cenedlaethol wedi dangos bod argaeledd llefydd parcio a pha mor debygol y mae'r meysydd parcio o fod yn brysur yn aml yn ffactorau all fod yn fwy pwysig na'r gost yn eu penderfyniad i ymweld.

Trwyddedu, Rheoliadau Adeiladu a Thrwyddedu Tai Aml-feddiannol (HMO)

Mae costau'r Cyngor yn codi gyda chwyddiant, felly mae angen i'r taliadau adlewyrchu hyn. Ar gyfer rhai gwasanaethau fel Trwyddedu a Rheoli Adeiladu, mae deddfwriaeth yn datgan y dylai ffioedd weithredu ar sail adennill costau llawn. Felly, er bod costau uwch yn rhoi baich ychwanegol posibl ar fusnes, mae rheoliadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor weithredu ar sail adennill costau llawn fel nad yw'r costau hyn yn derbyn sybsidi gan dreth-dalwyr y Cyngor.

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

O ran yr adnoddau sydd ar gael i'r Cyngor, nid yw'r cyllid cyfredol gan Lywodraeth Cymru drwy'r Grant Setliad Refeniw blynyddol yn cynyddu yn unol â chwyddiant costau'r Cyngor ei hun, fel y profir gan yr angen i gynyddu'r Dreth Gyngor yn sylweddol. Dewis arall yn lle codi Ffioedd a Thaliadau fyddai naill ai codi Treth y Cyngor hyd yn oed yn uwch na'r hyn a gynigiwyd neu gyflwyno mwy o gynigion Lleihau'r Gyllideb – gallai'r ddau ohonynt fod yn fwy niweidiol.

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at y Nod Llesiant Cenedlaethol hwn?

Ar y cyfan mae ffioedd a thaliadau yn cael eu cynyddu yn unol â chwyddiant costau ac maent yn gyson â Pholisi Rheoli Incwm a Adennill Chostau gwasanaethau'r Cyngor. Lle mae'n uwch na chwyddiant yn gyffredinol, mae'n cael ei ystyried trwy lens adennill costau wrth geisio cadw taliadau mor isel â phosibl ag y bo modd er mwyn bod yn gynaliadwy.

Nod Llesiant Cenedlaethol: Cymru Gydnerth

Cymdeithas lle mae bioamrywiaeth yn cael ei chynnal a'i gwella a lle mae ecosystemau yn iach ac yn gweithredu.

Cliciwch [yma](#) am wybodaeth am Gymru gydnerth.

Ydy'r cynnig yn cyfrannu at y nod hwn? Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol. (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Ar y cyfan, nid yw ffioedd a thaliadau yn cael unrhyw effaith uniongyrchol ar fioamrywiaeth ac ecosystemau Cymru, er bod nifer fach o ffioedd yn ymwneud ag Arfordir a Chefn Gwlad - mae unrhyw gynnydd yn adlewyrchu'r cynnydd mewn chwyddiant sy'n wynebu'r gwasanaeth cysylltiedig (e.e. cynnydd costau cyflog, gwasanaeth a chyflenwadau)

Mae'n bosibl y bydd y gostyngiad posibl yn y defnydd o geir a ddisgrifir uchod yn cael rhywfaint o effaith ond mae'n debygol o fod yn fach iawn.

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

Ar y cyfan, nid yw ffioedd a thaliadau yn berthnasol i'r adran hon.

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at y Nod Llesiant Cenedlaethol hwn?

AMH

Nod Llesiant Cenedlaethol: Cymru Iachach

Cymdeithas lle mae pobl yn gwneud dewisiadau iach ac yn mwynhau iechyd corfforol a meddyliol da.

Cliciwch [yma](#) am wybodaeth am Gymru Iachach.

Ydy'r cynnig yn cyfrannu at y nod hwn? Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol. (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Positif

Mae unrhyw gynnydd mewn Ffioedd a Thaliadau yn cyfrannu at allu parhau i gynnig gwasanaethau mewn modd cynaliadwy yn ariannol.

Positif

Canolfannau Llesiant

Heb yr incwm ychwanegol a gynhyrchir mae'n bosib y bydd yn rhaid i'r gwasanaethau a ddarperir ddod i ben neu gael eu lleihau o ran sgôp. Mae'n annhebygol y byddai'r sector preifat yn camu i mewn i gynnig gwasanaeth tebyg am gost is oherwydd poblogaeth brin a lleoliad daearyddol gwledig Ceredigion. Hyd yn oed gyda'r cynnydd mewn Ffioedd, mae darparu Canolfannau Lles dal angen sybsidi gan y Cyngor i'w rhedeg.

Ffioedd Harbwr

Fel gweithgaredd hamdden dewisol a phenodol iawn, nid yw'r Cyngor mewn sefyllfa i allu parhau i sybsideiddio costau gweithredu ei Harbyrau. Felly, mae'r ffioedd ar gyfer Angorfeydd ac ati yn cael eu cynyddu gan anelu at sefyllfa lle gellir adennill costau'n llawn, fel nad yw talwyr Treth y Cyngor cyffredinol yng Ngheredigion yn sybsideiddio'r elfen hon.

Negyddol

Canolfannau Llesiant

Mae'r ffioedd am logi cyfleusterau Lles fel caeau artiffisial, pyllau nofio, ac ystafelloedd ffitrwydd yn cynyddu. Bydd pris dosbarthiadau ac aelodaeth yn cynyddu'n gyffredinol yn unol â chwyddiant. Dros amser, gallai'r cyfleusterau/gwasanaethau hyn fod yn llai fforddiadwy i ddefnyddwyr gyda'r effaith negyddol y gallai hyn ei chael ar iechyd meddwl a chorfforol preswylwyr. Nid yw'n wybodus os bydd y taliadau yn arwain at ostyngiad gwirioneddol yn y defnydd nac i ba raddau chwaith. Mae'r defnydd o'r cyfleusterau hyn yn gwbl ddewisol, fodd bynnag, mae nifer o'r cyfleusterau wedi derbyn buddsoddiad cyfalaf yn ddiweddar sydd wedi cynyddu safon yr hyn sydd ar gael.

Ffioedd Harbwr

Er na fydd defnyddwyr yr harbwr yn croesawu cynnydd mewn ffioedd, fel y nodir uchod, mae'r gwasanaethau a ddarperir yn ddewisol ac mae rhestrau aros ar gyfer angorfeydd yn yr harbryau, sy'n golygu nad oes prinder pobl sydd eisiau defnyddio'r Harbyrau.

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

Nid ydym yn gwybod beth fydd yr effaith ar ddefnydd y Canolfannau Lles o ganlyniad i'r newidiadau, ond fe all fod rhywfaint o effaith.

Mae rhestrau aros ar gyfer angorfeydd yn Harbyrau'r Cyngor.

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at y Nod Llesiant Cenedlaethol hwn?

Ar y cyfan mae ffioedd ar gyfer adnoddau'r Canolfannau Lles yn cael eu cynyddu yn unol â chwyddiant, gyda'r cynnydd gwirioneddol mewn gwerth arian parod fesul gwasanaeth yn gymharol fach felly rhagwelir y bydd yr effaith yn gymharol isel.

- Gellir cael consesiynau myfyrwyr/pensiynwyr/anabl ar gyfer rhai gwasanaethau sy'n eu gwneud yn fwy fforddiadwy.
- Gellir cael Aelodaeth Teulu/Aelwyd sy'n gwneud gwasanaethau'n fwy fforddiadwy i deuluoedd.
- Mae aelodaeth 'Talu fesul tro' newydd i'w gael ar gyfer defnyddio'r ystafelloedd ffitrwydd, dosbarthiadau ffitrwydd a dosbarthiadau nofio/acwa. Mae hyn yn galluogi cwsmeriaid i ddewis peidio â bod yn ymrwymedig i aelodaeth fisol barhaus.

Nod Llesiant Cenedlaethol: Cymru sy'n Fwy Cyfartal

Cymdeithas lle mae gan bawb gyfle cyfartal beth bynnag fo'u cefndir neu eu hamgylchiadau.

Mae'r adran hon yn hirach oherwydd gofynnir i chi asesu effaith eich cynnig ar bob grŵp sydd wedi'i ddiogelu gan **Ddeddf Cydraddoldeb 2010**.

Cliciwch [yma](#) am wybodaeth am gydraddoldeb yng Nghymru.

Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl oherwydd eu hoedran? (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Plant a Phobl Ifanc hyd at 18 oed	Dim/Fawr Ddim
Pobl 18-50	Dim/Fawr Ddim
Pobl hŷn 50+	Dim/Fawr Ddim

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol.

Ni fyddai newidiadau i ffioedd a thaliadau'r Cyngor yn effeithio'n anghymesur ar un grŵp oedran o'i gymharu ag un arall.

Mae rhai taliadau gofal cymdeithasol a chymorth a fydd yn cynyddu yn fwy penodol i breswylwyr hŷn ond mae'r rhain yn destun uchafswm ffi wythnosol, fel y pennir gan Lywodraeth Cymru, ac maent yn destun asesiad ariannol yn unol â rheoliadau a bennwyd gan Lywodraeth Cymru.

Pa dystiolaeth sydd gennych i gefnogi hyn?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?

Bydd asesiad ariannol ac uchafswm ffi wythnosol gan Lywodraeth Cymru yn lliniaru rhai o'r effeithiau posibl i breswylwyr hŷn rhag y cynnydd i ofal cymdeithasol a thaliadau cymorth.

Nid oes unrhyw effeithiau niweidiol i grwpiau oedran eraill.

Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl oherwydd eu hanabledd? (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Amhariad ar y clyw	Dim/Fawr Ddim
Amhariad corfforol	Dim/Fawr Ddim
Amhariad ar y golwg	Dim/Fawr Ddim
Anabledd Dysgu	Dim/Fawr Ddim
Salwch hirdymor	Dim/Fawr Ddim
Iechyd Meddwl	Dim/Fawr Ddim
Arall	Dim/Fawr Ddim

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol

Toiledau Cyhoeddus

Bydd pris allweddi radar sy'n galluogi pobl sydd ag anghenion ychwanegol i gael mynediad at gyfleusterau cyhoeddus, yn codi o £6.50 i £7.00. Mae'r cynnydd mewn pris yn gymharol fach felly rydym yn disgwyl i'r effaith fod yn fach iawn, ond ystyriwyd y gall gael effaith ar rai unigolion.

Mae'r ffioedd defnyddio cyfleustra cyhoeddus cyffredinol yn codi o 30c i 40c. Unwaith eto, gall hyn effeithio ar ddefnyddwyr â phroblemau iechyd sy'n dewis peidio â defnyddio'r toiledau neu sy'n methu fforddio'r pris uwch. Mae dewisiadau amgen mewn rhai lleoliadau er enghraifft mewn archfarchnadoedd a chaffis.

Yn ystod 2023/24 cynyddwyd ffioedd o 20c i 30c ac ni phrofwyd gostyngiad yn y galw felly disgwylir y bydd y cynnydd arfaethedig presennol yn cael cyn lleied â phosibl o effaith.

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

Prawf o newidiadau i'r galw yn y gorffennol o gynnydd pris tebyg.

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?

Disgwylir i'r effaith fod yn fach iawn gan fod y cynnydd mewn gwerth ariannol yn gymharol isel i unigolion sy'n ymweld. Mae trafodaethau yn mynd yn eu blaen gyda nifer o Gynghorau Tref a Chymuned i drosglwyddo'r gwaith o gynnal toiledau cyhoeddus iddyn nhw oherwydd mae'n bosib y byddant yn gallu gweithredu nhw ar gost is na Chyngor Sir Ceredigion.

Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl sy'n drawsryweddol? (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Menywod Traws	Dim/Fawr Ddim
Dynion Traws	Dim/Fawr Ddim
Pobl Anneuaidd	Dim/Fawr Ddim

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol

AMH

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?

AMH

Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl â gwahanol gyfeiriadedd rhywiol? (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Pobl Ddeurywiol	Dim/Fawr Ddim
Dynion hoyw	Dim/Fawr Ddim
Menywod hoyw / lesbiaid	Dim/Fawr Ddim
Pobl Heterorywiol	Dim/Fawr Ddim
Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol	
AMH	
Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?	
AMH	
Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?	
A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?	
AMH	

Ydych chi'n meddwl y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl sy'n briod neu mewn partneriaeth sifil? (Cliciwch yma am wybodaeth)	
Pobl sy'n briod	Dim/Fawr Ddim
Pobl mewn partneriaeth sifil	Dim/Fawr Ddim
Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol	
AMH	
Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?	
AMH	
Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?	
A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?	
AMH	

A ydych chi'n meddwl y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl sy'n feichiog neu ar absenoldeb mamolaeth? ([Cliciwch yma](#) am wybodaeth)

Beichiogrwydd

Dim/Fawr Ddim

Mamolaeth

Dim/Fawr Ddim

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol

AMH

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at yr egwyddor hon?

AMH

A ydych yn meddwl y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl oherwydd eu tarddiad ethnig? ([Cliciwch yma](#) am wybodaeth)

Asiaidd / Asiaidd Prydeinig

Dim/Fawr Ddim

Du / Affricanaidd / Caribiaidd / Du Prydeinig

Dim/Fawr Ddim

Grwpiau Ethnig Cymysg/ Aml-ethnig

Dim/Fawr Ddim

Gwyn

Dim/Fawr Ddim

Grwpiau ethnig eraill

Dim/Fawr Ddim

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol

AMH

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?

AMH

Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl â gwahanol grefyddau, credoau neu ddim cred? (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Bwdhaidd	Dim/Fawr Ddim
Cristion	Dim/Fawr Ddim
Hindŵaidd	Dim/Fawr Ddim
Dyneiddiwr	Dim/Fawr Ddim
Iddewig	Dim/Fawr Ddim
Mwslim	Dim/Fawr Ddim
Sikh	Dim/Fawr Ddim
Pobl heb gred	Dim/Fawr Ddim
Eraill	Dim/Fawr Ddim

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol

AMH

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?

AMH

Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar ddynion neu fenywod? (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Dynion	Dim/Fawr Ddim
Menywod	Dim/Fawr Ddim

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol

AMH

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?

AMH

A ydych yn credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl o Gymuned y Lluoedd Arfog? (Cliciwch [yma](#) am wybodaeth)

Aelodau o'r Lluoedd Arfog

Dim/Fawr Ddim

Cyn-filwyr

Dim/Fawr Ddim

Gwŷr/gwragedd

Dim/Fawr Ddim

Plant

Dim/Fawr Ddim

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol

AMH

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

AMH

Dyletswydd economaidd-gymdeithasol

Mae anfantais economaidd-gymdeithasol yn golygu byw ar incwm isel o'i gymharu ag eraill yng Nghymru, gydag ychydig neu ddim cyfoeth cronedig, sy'n ei gwneud hi'n anoddach cael gafael ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol.

Mae cefndir teuluol neu lle mae person yn cael ei eni yn dal i effeithio ar ei fywyd. Er enghraifft, mae plentyn o deulu cyfoethog yn aml yn gwneud yn well yn yr ysgol na plentyn o deulu tlawd, hyd yn oed os yw'r plentyn tlotach yn fwy naturiol academaidd. Gelwir hyn weithiau yn anghydraddoldeb economaidd-gymdeithasol.

Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol?

Negyddol

Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol

Mae rhai Ffioedd a Thaliadau a fydd yn costio mwy yn gwneud rhai gwasanaethau yn llai hygyrch i bobl sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.

Parcio Ceir – Bydd y taliadau'n effeithio ar fwyafrif y bobl sydd a char sy'n ymweld â chanolfannau masnachol o gwmpas y sir. Er y gallai'r cynnydd fod yn gymharol fach o ran gwerth arian parod, gall yr effaith gael ei deimlo fwy gan y rhai sydd â llai o arian i'w wario. Fodd bynnag, mae'r defnydd o feysydd parcio yn gwbl ddewisol, a pharcio am ddim ar strydoedd ac oddi ar prif-strydoedd ar gael yn gymharol rhwydd yng nghanol ein trefi.

Canolfannau Lles – Gall cyfleusterau ddod yn llai hygyrch i'r rhai sydd a llai o arian i'w wario.

Diwylliant – Mae ffioedd llogi offerynnau a gwersi cerdd yn cynyddu. Mae mynediad i'r amgueddfa bellach yn costio £2 y person lle roedd yn rhad ac am ddim o'r blaen. Gallai hyn gael effaith negyddol ar y rhai sydd â llai o arian i'w wario rhag ymweld.

Toiledau Cyhoeddus – Mae'r ffioedd ar gyfer ymweld â thoiledau cyhoeddus yn cynyddu 10c ac mae pris yr allweddi radar a ddefnyddir gan unigolion gydag anghenion arbennig yn cynyddu 50c. Oherwydd fod gwerth ariannol y cynnydd yn gymharol fach, nid ydyn yn rhagweld effaith sylweddol ond fe fydd y gost ychwanegol yn cael ei deimlo'n fwy cryf gan unigolion sydd a llai o arian parod i'w wario.

Pa dystiolaeth sydd gennych i gefnogi'r farn hon?

Mae'n anodd rhagweld yr effaith wirioneddol, ond mae'n rhesymegol y gallai'r gost gynyddol ar gyfer y gwasanaethau hyn gael effaith anghymesur ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol. Fodd bynnag, o fis Ebrill 2024 mae'r Cyflog Byw Cenedlaethol yn codi 9.7% i £11.44 ac mae'r Cyflog Byw Go lawn ar gyfer Gweithwyr Gofal Cymdeithasol cofrestredig yn codi 10.1% i £12.00.

O safbwynt toiledau cyhoeddus lle gwelwyd cynnydd mewn pris yn y gorffennol, ni welwyd lleihad yn y defnydd ohonynt.

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Mae'r Cyngor yn argymhell sicrhau arian digonol o'r cynnydd i'r ffioedd blynyddol i ddarparwyr Gofal Cymdeithasol allu sicrhau bod cynnydd o 10.1% i'r Cyflog Byw Go lawn yn cael ei ariannu.

Yr Amgueddfa – cynigir opsiwn Aelodaeth blynyddol sy'n costio £24, a ddylai fod yn ddeniadol i ymwelwyr mynych ac ni fydd tâl am blant.

Toiledau Cyhoeddus – Disgwylir i'r effaith fod yn fach iawn gan fod y cynnydd mewn gwerth ariannol yn gymharol isel i unigolion sy'n ymweld. Mae trafodaethau yn mynd yn eu blaen gyda nifer o Gynghorau Tref a Chymuned i drosglwyddo'r gwaith o gynnal toiledau cyhoeddus iddyn nhw oherwydd mae'n bosib y byddant yn gallu gweithredu nhw ar gost is na Chyngor Sir Ceredigion.

A oes cyfle i ddefnyddio'r cynnig hwn i gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, hyrwyddo cyfle cyfartal neu annog cysylltiadau da rhwng pobl yn y grŵp hwn a gweddill y boblogaeth?

Mae gwersi cerdd am ddim i ddisgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a hefyd disgyblion sy'n astudio cerddoriaeth TGAU/Safon Uwch.

Nod Llesiant Cenedlaethol: Cymru o Gymunedau Cydlynus

Cymdeithas gyda chymunedau deniadol, hyfyw, diogel, sydd â chysylltiadau da

Cliciwch [yma](#) i weld gwybodaeth am gymunedau cydlynus.

Ydy'r cynnig yn cyfrannu at y nod hwn? Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol. [AWGRYM](#)

Ni ddylai newidiadau i ffioedd a thaliadau gael effaith benodol ar gymunedau cydlynol

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at y nod?

AMH

Nod Llesiant Cenedlaethol: Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn amddiffyn diwylliant, treftadaeth a'r iaith Gymraeg ac sy'n annog pobl i gymryd rhan yn y celfyddydau, chwaraeon a hamdden.

Cliciwch [yma](#) i ddarllen gwybodaeth am ddiwylliant a'r iaith Gymraeg

Ydy'r cynnig yn cyfrannu at y nod hwn? Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol.

Fel y nodwyd eisoes mewn adrannau blaenorol, bydd y newidiadau i'r Ffioedd a'r Taliadau yn cyfrannu at allu'r Cyngor e weithredu gyda chyllideb gytbwys a pharhau i gynnig y gwasanaethau mae'n eu darparu sy'n cefnogi diwylliant bywiog o ganlyniad i hynny. Heb gyllideb gytbwys byddai llawer o'r gwasanaethau hyn yn anghynnaladwy ac efallai y byddant yn dod i ben yn gyfan gwbl.

Mae'n weithred gydbwyso anodd ond gallai cyflwyno taliadau am ymweliadau ag amgueddfeydd, a chynyddu taliadau mewn Canolfannau Llesiant eu gwneud yn llai hygyrch i'r rhai sydd a llai o arian i'w wario ac felly gallai gael effaith negyddol.

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

Mae setliad cyllid y Cyngor yn dystiolaeth o gyfyngiadau i'w gyllid. Mae hefyd yn rhesymegol y gallai cynyddu prisiau leihau'r galw am wasanaeth penodol, o safbwynt elastigedd prisiau, er bod y cynnydd wedi'i gadw mor isel â phosibl ac mae'n anodd rhagweld y newid gwirioneddol i'r galw, os o gwbl.

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at yr egwyddor hon?

Mae'n anodd lliniaru'r effeithiau negyddol yn llwyr er bod consesiynau ar gael ar gyfer rhai gwasanaethau yn y Canolfannau Lles ac er bod ffi mynediad yn cael ei chyflwyno yn yr amgueddfa mae wedi cael ei gosod ar £2 sy'n isel o'i gymharu ag atyniadau/cyfleusterau eraill.

Gan gyfeirio at y canlynol, a ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar y Gymraeg?

Cliciwch [yma](#) am wybodaeth

Cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg

Dim / Fawr Ddim

Trin y Gymraeg, dim llai ffafriol na'r Saesneg

Dim / Fawr Ddim

Pa dystiolaeth sydd gennych i gefnogi'r safbwynt hwn?

Nid oes gwahaniaeth rhwng ieithoedd o fewn y polisi hwn ac nid yw'n cael effaith chwaith ar y defnydd o'r Gymraeg.

Pa gamau y gallwch eu cymryd i gynyddu'r effaith gadarnhaol neu liniaru unrhyw effaith negyddol ar y Gymraeg?

AMH

Nod Llesiant Cenedlaethol: Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Cymdeithas sy'n ystyried sut y gallai ein gweithredoedd effeithio ar wledydd a phobl eraill ledled y byd.

Cliciwch [yma](#) i ddarllen am gyfrifoldeb byd-eang.

Ydy'r cynnig yn cyfrannu at y nod hwn? Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol. AWGRYM

Nid yw'r newidiadau arfaethedig yn cael unrhyw effaith ar Gymru sy'n Gyfrifol r lefel fyd-eang

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

AMH

Pa gam(au) allwch chi ei gymryd/eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at y nod?

AMH

Cryfhau'r Cynnig

Os ydych wedi nodi unrhyw effeithiau negyddol yn yr adrannau uchod, rhowch fanylion am unrhyw newidiadau a chamau gweithredu ymarferol a allai helpu i ddileu neu leihau'r effeithiau negyddol.

Beth fyddwch chi'n ei wneud?	Pryd?	Pwy sy'n gyfrifol?	Cynnydd

Os na chymerir camau i ddileu neu liniaru effeithiau negyddol, a fyddech cystal â chyfiawnhau pam. (Os ydych wedi nodi unrhyw wahaniaethu anghyfreithlon yna mae'n rhaid newid neu ddiwygio'r cynnig.)

Mae'n anodd rhagweld beth fydd lefel yr effeithiau negyddol a nodwyd uchod a disgwylir iddynt fod yn gymharol fach.

Lle mae mesurau lliniaru cynnydd mewn prisiau i'w cael, maent wedi'u gweithredu. Fel y dangosir gan gonsesiynau/tocynnau teulu yn y canolfannau Llesiant.

Rhaid cofio bod y Cyngor yn gwneud y newidiadau hyn i'r Ffioedd a'r Taliadau er mwyn gallu darparu cyllideb gytbwys i ddarparu'r gwasanaethau cynaliadwy. Heb hyn, gall llawer o'r gwasanaethau y mae'n eu cynnig ddod i ben neu leihau'n sylweddol. Byddai hyn yn cael effaith llawer mwy negyddol ar Amcanion Llesiant Corfforaethol y Cyngor na'r cynigion hyn. Ar y cyfan, mae'r cynigion hyn i godi Ffioedd a Thaliadau yn unol â chwyddiant costau.

Sut fyddwch chi'n monitro effaith ac effeithiolrwydd y cynnig?

Bydd gweithgaredd ac incwm yn cael eu monitro drwy'r broses monitro'r gyllideb a fydd yn a) monitro a yw targedau incwm yn cael eu cyrraedd i dalu am wasanaethau'r Cyngor a b) a yw unrhyw gynnydd mewn prisiau wedi cael effaith andwyol sylweddol ar y galw.

Egwyddor Datblygu Cynaliadwy: 5 Ffordd o Weithio

Disgrifiwch isod sut rydych wedi gweithredu'r pum ffordd o weithio yn unol ag egwyddor datblygu cynaliadwy Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

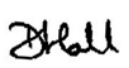

<p>Hirdymor Sicrhau cydbwysedd rhwng anghenion tymor byr ac anghenion tymor hir a'r angen i gynllunio ar gyfer y dyfodol</p> <p><u>AWGRYM</u></p>	<p>Bydd y Cyngor yn parhau i gadw at yr egwyddorion a nodir yn y Polisi Rheoli Incwm ac Adennill Costau gwasanaeth i anelu at adennill costau i'w alluogi i gynnig gwasanaethau cynaliadwy.</p> <p>Bydd angen i'r Cyngor werthuso'n barhaus pa wasanaethau y mae'n parhau i'w cynnig yn y tymor hir. Efallai y bydd angen gwneud penderfyniadau anodd pan fydd gwasanaeth penodol yn mynd yn anfforddiadwy.</p>
<p>Cydweithio Cydweithio â phartneriaid eraill i gyflawni canlyniadau</p> <p><u>AWGRYM</u></p>	<p>Efallai y bydd cyfleoedd lle gall y trydydd sector, fel elusennau, grwpiau cymunedol a chynghorau tref a chymunedgynorthwyo neu ddarparu rhai o'r gwasanaethau a gynigir gan y Cyngor ar hyn o bryd.</p> <p>Mae'r un peth yn berthnasol i'r sector breifat ac mae'r Cyngor yn chwilio'n barhaus am bartneriaid yn y maes hwn, gan gynnwys rôl Cynghorau Tref a Chymuned yn eu hardaloedd.</p>
<p>Cynnwys Cynnwys pobl sydd â buddiant a gofyn am eu barn</p> <p><u>AWGRYM</u></p>	<p>Mae'r cynigion wedi'u hystyried gan y Pwyllgorau Craffu'r Gyllideb perthnasol.</p>
<p>Atal Darparu adnoddau i atal problemau rhag codi neu waethygu</p> <p><u>AWGRYM</u></p>	<p>Mae'r angen i weithredu'r newidiadau i'r Ffioedd a'r Taliadau yn sylfaenol, oherwydd chwyddiant costau ynghyd â setliadau cyllid cyfyngedig gan Lywodraeth Cymru. Nid oes gan y Cyngor lawer o ysgogiadau o reolaeth yn y maes hwn ac eithrio gostyngi gwasanaethau sef yr hyn sy'n ceisio cael ei osgoi drwy gynyddu'r ffioedd.</p>
<p>Integreiddio Ystyried effaith eich cynnig ar bedwar piler llesiant (cymdeithasol, economaidd, diwylliannol a'r amgylchedd), amcanion cyrff cyhoeddus eraill ac ar draws meysydd gwasanaeth yn y Cyngor.</p> <p><u>AWGRYM</u></p>	<p>Mae'r Cyngor yn chwilio'n barhaus am welliant a phartneriaid lle bo hynny'n bosibl. Enghraifft o hyn, yw bod y Cyngor yn y broses o gytuno gyda rhai Cynghorau Tref a Chymuned i gymryd drosodd y gwaith o redeg cyfleusterau cyhoeddus, cynnal a chadw tiroedd mannau cyhoeddus a glanhau strydoedd tymhorol. Gall hyn gynnig ateb amgen a allai fod yn fwy lleol a hyfyw na'r hyn y gall y Cyngor ei fforddio.</p>

Risg

Crynowch y risg sy'n gysylltiedig â'r cynnig.

	1	2	3	4	5
Meini prawf asesu effaith	Isel iawn	Isel	Canolig	Uchel	Uchel iawn
Meini prawf asesu tebygolrwydd	Annhebygol o ddigwydd	Llai tebygol o ddigwydd	Yr un mor debygol o ddigwydd ag o beidio digwydd	Mwy tebygol o ddigwydd	Tebygol o ddigwydd
Disgrifiad o'r risg		Effaith (difrifoldeb)	Tebygolrwydd (y gallu i gyflawni)	Sgôr (Effaith x Tebygolrwydd)	
Cyngor yn methu â darparu cyllideb gytbwys		5	2 (nawr bod y Gyllideb yn ei gamau olaf)	10	
Mae cynnydd mewn ffioedd a thaliadau yn arwain at ostyngiad sylweddol yn y galw am wasanaethau sy'n arwain at fethu targedau incwm		3	2	6	
Mae Ffioedd a Thaliadau Cynyddol yn arwain at Wasanaethau yn mynd yn anfforddiadwy i ddefnyddwyr gwasanaeth		3	2	6	

Cymeradwyo

Swydd	Enw	Llofnod	Dyddiad
Rheolwr Corfforaethol		x _____	Cliciwch yma i fewnosod dyddiad
Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Duncan Hall		19/02/2024
Cyfarwyddwr Corfforaethol	Barry Rees		19/02/2024
Deiliad y Portffolio	Gareth Davies		19/02/2024